

עטרת מרדכי

העלון השבועי להפצת תורה ברוחו של מרן הגה"צ הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

ד' אלול ה'תשפ"ד עלון מס' 480 שופטים

זמני השבת:			
עיר	כניסה	יציאה	ר"ת
י-ם	18:21	19:41	20:21
רחובות	18:39	19:34	20:11
חיפה	18:39	19:44	20:21
ב"ש	18:47	19:42	20:21
ת"א	18:47	19:42	20:21

המאמר המרכזי

מאת ראש המוסדות הרב עקיבא יגאל אבן דגאן שליט"א

אפשר לשנות את המזל! חלק ג'

ללמוד בס"ד שלא דוקא תמימות - שלמות של מעשים מיוחדים, מביאה לשינוי המזל, אלא אפילו שמירת המצוות הרגילות בפשטות, מחוללת שינוי עצום ממות לחיים, אצל כל יהודי.

וכך מספר המדרש: "מעשה היה ברבי ינאי ורבי יוחנן שהיו יושבין על פיילי של טבריה והיו שם שני אסטרונוגין, ראו שם שני יהודים יוצאין למלאכתן.

אמרו אותן שני אסטרונוגין: אותן שני האנשים (-היהודים) יוצאין ואינן נכנסין אלא הנחש שורפן, שמעו רבי ינאי ורבי יוחנן מה עשו ישבו על פתח המדינה לידע אם נכנסין הן אותן שני האנשים למלאכתן, ונכנסו (-כלומר היהודים חזרו חיים לעיר ממלאכתן, למרות שהחוזים בכוכבים אמרו שימותו ע"י נחש).

וראו אותן רבי ינאי ורבי יוחנן. אמרו לאיסטרונוגין לא אמרתם ששני האנשים הללו יוצאין ואינן נכנסין שהנחש שורפן!?, אמרו להן: הן, אמרו להן הרי יצאו בשלום ונכנסו בשלום. היו האיסטרונוגין מביטין בהם (-ושאלו אותם): אמרו לנו מה עשיתם ביום הזה?, **אמרו להם לא עשינו דבר, אלא כשם שהיינו למודין לעשות קרינו את השמע והתפללנו, אמרו להם יהודים אתם, אין דברי האיסטרונוגין מתקיימים בכם שאתם יהודים".**

ידיעה זו על כוחו העצום של כל יהודי, המתהלך בתמימות בעבודת ד', לשנות מזלו באופן מוחלט, נותנת כוחות שמחה ועוז להיטהר ולהתקדש בדרכי התשובה, ולא ליפול בייאוש העבר. ובפרט כשעומדים בתחילת חודש ההתחדשות - חודש אלול. כדברי "אור חיינו" בפרשתנו (כ,א): "כי כשבא אדם ליטהר ימינו יתברך מקבלתו ונדבק לה' והוא יכניע מצריו".

יה"ר שנזכה כולנו לתמימות ודבקות אמיתית בה', מתוך שפע טובה וברכה בגשמיות ורוחניות עד בלי די.

בהצלחת חיילנו ובחזרת של כל שבוינו לחיים טובים ולשלום.

שבת שלום וגאולה שלימה במהרה

סיכום השבתות הקודמות: בפרשת "ואתחנן" לימדנו "אור החיים" הקדוש זיע"א שניתן לשנות את המזל ע"י התעצמות בשמירת כל המצוות, ללא יוצא מן הכלל. בפרשת "עקב" לימדנו שניתן לשנות המזל ע"י עבודת ד' מאהבה. ובפרשת "ראה" לימדנו שניתן לשנות המזל ע"י מצות צדקה. גם בפרשתנו "שופטים" מלמדנו "אור חיינו" יסוד גדול וחשוב בשינוי מזלו של האדם, לטובה ולברכה בכל מכל כל.

אומרת התורה בפרשתנו (דברים פרק יח, יג): "תמים תהיה עם יקוק אלהיך".

רש"י הקדוש מפרש את המשמעות "להיות תמים" - "התהלך עמו בתמימות ותצפה לו ולא תחקור אחר העתידות, אלא כל מה שיבוא עליך קבל בתמימות, ואז תהיה עמו ולחלקו".

למה התכוון רש"י באומרו: "ואז תהיה עמו ולחלקו" - מה המשמעות להיות בחלקו של הקב"ה?

מבאר "אור החיים" הקדוש זיע"א: "אם תהיה עם ה' - תמים תהיה, לא יחסר לך דבר ואין מה שיגיד (-שיפעל) המזל עליך תתקיים (-שיתקיים) לרעה, וזה לך האות אברהם שהתהלך לפני ה', הגם (-למרות) שהראה המזל עליו שלא יוליד, נתהפך (-מזלו, מתוך שהלך בתמימות) וילד (ראה שבת קנ"ו):".

כלומר מי שהוא דבוק בה' בתמימות ומצפה תמיד לישועת ה' - יהיה שלם בכל צרכיו וענייניו, שגם אם לפי המזל הוא חסר בבני חיי או מזוני - מזלו יתהפך לטובה, ולא יחסר כלום גם בעולם הזה. משום שהקב"ה שלם בכל השלמויות, ומימלא מי שדבק בו - נשלם בכל צרכיו.

כך גם פירש "אור חיינו" זיע"א בפרשת בחוקותי: "כי באמצעות קיום המצות הוא שולט ודורך על המזלות... והוא מאמרם ז"ל (שם) אין מזל לישראל פירוש הם שולטים בו".

המדרש על פרשתנו (תנחומא סימן י) מביא מעשה שהיה, שממנו ניתן

הליכות מבית מרן

שו"ת בחושן משפט

שאלתי מחבר כלי עבודה על מנת לשפץ את הבית וחברי הניח אותם בארון הנמצא במקום עבודתו. לאחר יומיים כשלקחתי את הכלים להתחיל בעבודה התברר שאחד הכלים נגנב, ובאותו הזמן חברי ביקש ממני להחזיר את הכלים כי הוא זקוק להם עכשיו. האם אני חייב בתשלום הגניבה, והאם אני חייב להחזיר לו את שאר הכלים עוד לפני שהשתמשתי בהם?

תשובה:

כבר למדנו על פי מה שכתב מרן בחו"מ סימן ש"מ סעיף א' שהשואל חייב בגניבה אבידה ואונסים ופטור במתה מחמת מלאכה אך צריך לדון מאימתי מתחייב השואל בזאת האחריות.

דעת תוס' בשם ר"י ודעת הרא"ש שמיד שהסתלקו הבעלים מתחייב השומר. אך דעת הרמב"ם שרק לאחר שעשה השואל קנין, מתחייב באחריות גניבה אבידה ואונסין. ומרן (הלכות שומר חנם סימן רצ"א סעיף ה') הביא את שני הדעות "יש מי שאומר שהשומר הזה מיד שמקבל עליו לשמור או שאמר הנח לפני ונסתלקו הבעלים משמירה חייב עליו אם פשע אך על פי שלא משך ויש מי שאומר שאינו חייב עד שימשוך"

וכעין זה נחלקו מרן והרמ"א לגבי חיוב אחריות השואל (הלכות שואל סימן ש"מ סעיף ד') שמרן הביא דעת הרמב"ם וז"ל "השואל בהמה חייב במזונותיה משעה שמשכה עד סוף ימי שאלתה" והרמ"א הביא דברי ר"י והרא"ש בזה"ל "ויש אומרים דלא בעינן

הלכה למעשה

השואל אינו חייב בתשלום הגניבה, והמשאיל אינו יכול לקחת בחזרה את הכלים עד שיסיים השואל את מלאכתו.

הלכות צמרן

סליחות ושופר - נהגו הספרדים להתחיל בסליחות מב' אלול עד יום הכיפורים. ואשכנזים מתחילים לפני ראש השנה. (עיין רמב"ם הל' תשובה פ"ב ה"ז, ז).

בשעת אמירת הסליחות יש מהספרדים שנוהגים לתקוע תשר"ת בעת אמירת י"ג מידות. ויש נוהגים לתקוע בקדיש לפני "תענו ותעתר", ויש שאין תוקעים כלל.

האשכנזים נהגו לתקוע בשופר מר"ח אלול עד יום הכיפורים. תוקעים אחרי תפילת שחרית, לפני אמירת "לדוד ד' אורי וישע". יש תוקעים מיום א' דר"ח ויש מיום ב'. אם לא שמעו תקיעה בשחרית ישמעו בערבית. (עיין טור תקפא. משנ"ב ס"ק ג.) ולכל הדעות אין תוקעים בערב ראש השנה כלל. (כה"ח שם ס"ק יג.)

תוקעים בשופר בחודש זה כדי לעורר את העם לתשובה, כי כן הוא טבע השופר לעורר ולהחריד, כמו שנאמר: "אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" (עמוס ג, א). וטעם נוסף לתקיעות - כדי לעררב השטן. עוד טעם לתקיעות, שבר"ח אלול עלה משה לקבל לוחות אחרונות והעבירו שופר במחנה לאמר: "משה עלה לה". כל זה כדי שבני ישראל לא יטעו שוב במספר הימים כמו שטעו בתחילה ועשו עגל. והקב"ה נתעלה באותו שופר שנא': "עלה אלקים בתרועה".

לדוד ה' - האשכנזים נוהגים החל מר"ח אלול לומר מזמור "לדוד ה' אורי וישע". (ראה מד"ר ויקרא כא, ועיין משנ"ב תקפא ס"ק ב, ה.) יש אומרים אותו בשחרית בלבד, ויש אומרים גם במנחה, ויש אומרים אותו גם בערבית. הנוהגים כגאון (במעשה רב נג) לא אומרים כן. אלה שאינם אומרים מזמור זה כדאי שיאמרו פרקי תהילים אחרים. הספרדים אומרים מזמור זה אחרי תפילת שחרית במשך כל השנה. (מורה באצבע אות לז.)

הלכות שבת

שאלה: מה הסדר הנכון לקריאת שנים מקרא ואחד תרגום?

תשובה: נחלקו הפוסקים האם יקרא כל פסוק שתי פעמים ותרגום עליו, או שיקרא כל הפרשה שתי פעמים ואח"כ התרגום, כלומר שיקרא כל פרשה פתוחה וסתומה שתי פעמים ואח"כ התרגום. המשנ"ב (סק"ב) הסיק שאיך שיעשה מהני. אולם מרן הרב במאמר מרדכי (ח"א עמ' סט) והחזו"ע (ח"א עמ' שא) כתבו שמנהגו ע"פ רבותינו המקובלים, לקרות פסוק ותרגומו, ומיהו אם קרא כל הפרשה וחזר וקראה שנית ואח"כ קרא התרגום יצא ידי חובתו. וכתב החזו"ע (ח"א עמ' שב) שמ"מ תלמיד חכם שזמנו מצומצם ורוצה לקרות כל הפרשה פעם אחת ואח"כ לחזור ולקרותה עם הש"צ בלחש יש לו על מה לסמוך.

שאלה: האם קריאת פירוש רש"י עולה במקום קריאת תרגום?

תשובה: כתב השו"ע (סי' רפה ס"ב) שאם לומד הפרשה בפירוש רש"י חשוב כמו תרגום ואינו צריך לקרות תרגום, ומ"מ ירא שמים יקרא תרגום וגם פירוש רש"י. וכ"פ מרן הרב במאמר מרדכי (ח"א עמ' עז) והחזו"ע (ח"א עמ' שיא). אולם מרן החיד"א בברכי יוסף (סק"ב) כתב שלפי מה שכתבו חכמי האמת יש להקפיד לקרות התרגום, לכן אם אין לו שהות ללמוד שניהם, יקרא התרגום בלבד.

שיעורי תורה מרבני בית מרן במגוון נושאים <<< www.ateretm.org

שיעורי בית מרן

מידי יום שיעורים מרתקים לצפייה באתר

עם מגוון רבנים כדרכו של מרן <<< www.ateretm.org

עטרת תפארת

העלון מוקדש

לרפואת עדי בת מזל תחיי וריעות בת גילה תחיי

לע"נ מלכה נינה בת רחל ע"ה

אורייתא הפרשה מזווית נשית

הכנה לתשובה מאהבה

שיש לעשות בעשרת ימי תשובה, זו תשובה מאהבה. אך יש לדעת דבר חשוב, כי את התשובה מאהבה לא ניתן להשיג ללא תשובה מיראה, שתקדים אותה.

החזרה בתשובה מיראה, היא הנחת היסודות. היא הבסיס. היא ההכנה לקיום יציב של התשובה מאהבה. ברגע שהיא קיימת – יש מקום לתשובה מאהבה לשרות.

כך גם אל התשובה של עשרת ימי תשובה, לא ניתן להגיע ללא ימי אלול, שהם ימי הכנה. הנחת היסודות. ביסוס היראה. כשימי אלול והתשובה מיראה עשו את שלהם, אז יכולים לבוא גם עשרת ימי תשובה שבהם יש דרגה מיוחדת של תשובה מאהבה, יותר מימות כל השנה כולה.

וכתב הבן איש חי, כי בסך הכל יש 51 ימים מראש-חודש אלול ועד יום הושענא רבא, וימים אלו הם סימן ועזר לכל ימי השנה, שאם האדם ישמר ויזהר בהם מכל חטא - בטוח הוא שיתגבר על יצרו כל ימי השנה כולה ולא ילכד ברשת היצר הרע! כי אלו הימים הם דוגמת הלב והמוח שבאדם, שאם נזקו - הוא היזק כל הגוף, ואם הם בריאים - אז יהיה כל הגוף בריא, ונ"א יום אלו הם המבחן!

(מתוך "אביהם של ישראל על התורה")

מביא רבנו יוסף חיים, הבן איש חי, את מה שמובא בחז"ל, שאברהם אבינו, עליו השלום, נתנסה בעשרה ניסיונות, והניסיון האחרון היה עקידת בנו, יצחק. היה זה בראש-השנה, ועל כן נקבע יום זה ליום הדין.

אמר אברהם אבינו, עליו השלום, לקדוש-ברוך-הוא: ריבוננו של עולם, אתה רוצה לעשות להם יום זה ליום דין ללא הכנות מוקדמות? תן להם זמן שיכינו עצמם למשפט!

אמר לו הקב"ה: אתן להם עשרה ימים, כנגד עשרה ניסיונות, כדי שיכינו את עצמם בימים אלה. אלו הם עשרת ימי התשובה.

שואל הבן איש חי: אם כך, למה לנו כל ההכנות של חודש אלול, שקמים לסליחות, תוקעים בשופר, חוזרים בתשובה ומשפשים במעשים? הרי הקב"ה נתן עשרה ימים, אז בשביל מה צריך יותר מזה?

אלא, מתרץ הבן איש חי, כי שני הזמנים הללו – ימי אלול ועשרת ימי תשובה - הם זמנים שונים. לכל זמן תפקיד משלו.

יש שני סוגי "תשובות", תשובה מיראה ותשובה מאהבה.

התשובה שצריך לעשות בימי אלול, זו תשובה מיראה. והתשובה

תאמר לבית יעקב

ש'ת' שהופט למרן הרב בנשאית הבית היהודי

ש: האם מותר לטלטל הנרות לאחר הדלקתם?

ת: אשה שקיבלה שבת בהדלקת הנרות - אסורה בטלטול הנרות, אפילו אם יש צורך בדבר.

אין לטלטל נרות שבת ממקום למקום, אפילו ממקום משכבה של אשה חולה למקום הסעודה. ועל כן, אשה חולה שיכולה להדליק נרות במקום הסעודה - תדליק בעצמה, ואם אינה יכולה ללכת למקום הסעודה - ידליק בעלה את הנרות במקום הסעודה.

אשה חולה השוכבת באותו חדר שבו סועדים בני הבית - מותר להגיש אליה את הנרות להדלקה ולהחזירם למקומם.

טוב לשים את השולחן בצפון ולהדליק את הנרות במקום הסעודה בדרום, כדי שיהיו כסדר שהיה במשכן. שהרי כאשר יאמר דברי תורה על השולחן בסעודה, יהיה השולחן כמזבח ויהיו הנרות כמנורה ויהיה ביתו דומה לבית המקדש.

ומכל מקום, אין זה מעכב, ואין לטלטלם.

(מעבוד מתוך "מאמר מרדכי-שבת")

פיה פתחה נשים ונפלאות

השתדל בפדיון שבויים

הרב סיפר פעם מעשה פלא עם הבבא-סאלי שקשור לפדיון שבויים, שהוא היה נוכח בו באופן מעשי. המעשה היה עם המטוס שנחטף בחודש אלול על-ידי מחבלים לירדן. במטוס זה היו כמה וכמה אנשים חשובים, וביניהם היו רבנים חשובים מראשי הקהילה היהודית בניו-יורק.

אנשי קהילתם חששו לשלומם בהיותם בידי מרצחים שפלים. הם פנו לבבא-סאלי, וביקשו שיתפלל על ראשי הקהילה שלהם שישוחררו. הבבא-סאלי לא רצה לשמוע את בקשתם ודחה אותם מעליו. בצערם הם פנו למו"ר הרב, שידעו את קירבתו לבבא-סאלי וביקשו ממנו שהוא בעצמו יבקש מהבבא-סאלי להתפלל על החטופים. שאל אותם הרב: כיצד ביקשתם? אמרו לו: ביקשנו על ראשי הקהילה שלנו. שאל אותם הרב: והאחרים מה? האם לא צריך לבקש עליהם? האם הם לא במצוקה ובצער? תבקשו על כולם, ועל ראשי הקהילה שלכם בכללם. ביקשו האנשים הללו מהרב שילך בעצמו לבקש מהבבא-סאלי שיתפלל על החטופים, והסכים. הלכו ראשי הקהילה ועמדו אחריו בעת שבא לבקש מהבבא-סאלי להתפלל עליהם. עמד הרב לפני הבבא-סאלי וביקש כמו שצריך לבקש. התבונן הבבא-סאלי ואמר: תגיד להם שלא ידאגו. **בתפילת ליל ראש-השנה הם יהיו בבית הכנסת שלהם.** המעשה הזה היה עשרה ימים לפני ראש-השנה, וראשי הקהל ששמעו את התשובה דחקו ברב מאחור וביקשו ממנו שיזרז את הזמן. כי לחכות עשרה ימים זה היה למעלה מכוחם. הרב השתיק אותם ואמר להם: שיתקו. קיבלתם הבטחה על עשרה ימים. תשמחו בה. סיפר הרב אחר כך, כי עשרה ימים התמשך המשא-ומתן בין הממשלות ובין כל ראשי המדינות שהיו מעורבים בתיווך. פעם הסכימו ופעם לחצו. פעם זה ופעם אחר. התמשך המשא-ומתן, וכולם עוקבים אחריו בדאגה. רק לקראת ראש-השנה הסתמן פתרון, ובערב ראש-השנה הם שוחררו והוטסו לארצות-הברית. המטוס הגיע כמעט עם כניסת-ראש השנה לשדה התעופה בארצות-הברית. שם חיכה להם רכב מיוחד, שהסיע אותם ישר לבית הכנסת עם הבגדים שעליהם, בלי להספיק ללכת לבית להתרחץ לקראת החג. הכול להשלים בדיוק את הדברים של הבבא-סאלי שאמר: "בליל ראש-השנה הם יתפללו בבית הכנסת שלהם".

עטרת מרדכי לילדים

פרשת השבוע: שופטים

עלון הילדים מבית מרן הגה"צ הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

מעשה רב

מזוזות מביאות חיים

ספר הרב יהודה גיא: הרב פנה אלי ובקש שאכתב לו את המזוזות של הבית. אמרתי לרב שכיון שאני לא כותב על פי הקבלה, מוטב שהרב יבקש ממקבל שיכתב מזוזות על פי הקבלה. אמר לי הרב: תכתב אתה. התעקשתי ואמרתי: אבל אני לא יודע קבלה. השיב לי הרב: אף אחד לא יודע קבלה. תגיד שאתה כותב על דעת כף החיים, הוא ידע קבלה. אם אתה אומר "על דעת", יצאתי ידי חובה. כאלו כונת בכל הכונות.

כתבתי את המזוזות, ולמחרת הרב הזמין אותי לקביעת מזוזה. הרב ברך על הכניסה הראשית, הרבנית ברכה בחדר השנה, אני על פתח אחד וכל ילד על חדר אחר.

באחד הימים ספרה לי הרבנית: החלפנו את כל המזוזות בבית. כל מזוזה שלך נמצאת במדינה אחרת. בכל פעם שהגיע אל הרב מקרה של זוג שאין לו ילדים במשך 15-20 שנה ויותר, הרב הוריד מהבית מזוזה, ברך ונתן אותה לזוג. כל המזוזות שלך מביאות ילדים לעולם. יש לי רשימה איפה נמצאת כל מזוזה, ואנחנו מקבלים הודעה על כל זוג שנולד להם ילד או ילדה.

(נמנאל סרוסי, שדרות, "אביהם של ישראל")

חידושים בפרשה

שבת שלום ילדים יקרים,

בפרשתנו נאמר "על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאלי" (וי"ז, י"א) אסור "לא תסור" הו' יסוד גדול בהלכה.

התורה נתנה לנו על דעת שחכמי ישראל יבארוה לנו. עלינו לקיים את דיני התורה על פי דבריהם של החכמים, ואסור לנו לסור מדבריהם.

אבל יש ענין נוסף במצוה זו. גם על מצוות מדרבנן אנו מברכים: "אשר קדשנו במצותיו וצונו". ולכאורה יש להבין: "אשר קדשנו" - זה פשוט, כי כל מצוה שאנו מקיימים מקדשת ומרוממת אותנו; אבל "וצונו" - היכן צוה אותנו התורה לקיים את דברי החכמים?!

הבורא יתעלה ויתברך שמו הוא שנתן לחכמים את האפשרות לקבוע מצוות מדרבנן, ונמצא, אם כן, שהוא בעצמו צוה אותנו לקיים את המצוות הללו. כאשר אנו מקיימים אותן אנו עושים את מצותו ממש.

מנין זוכים החכמים לכוח הגדול הזה, שהם יכולים בעצמם לחדש מצוות מדרבנן? כוחם הגדול נובע מ"אשר קדשנו במצותיו". מי שלומד את התורה הקדושה, גופו ורוחו מתקדשים, ונשמתו זוכה לראות ולשמע דברים שנאמרו בהר סיני. אמרה התורה שיש מצוה להדבק בתלמידי חכמים, הואיל והדביקות בתלמיד חכם שעוסק בתורה כל הזמן מסייעת לך שאש התורה של התלמיד החכם מחממת ומאירה את לב האדם הדבק בו.

ויזכר האדם שבכל פעם שהוא מברך ברכה על מצוה דרבנן ואומר: "אשר קדשנו במצותיו וצונו" הרי הוא מקיים מצוה עשה לשמע דברי חכמים, מצוה שהיא יסוד כל התורה, וכדברי הרמב"ן: "הצורך במצוה זו גדול מאוד". ולמעשה השומע לדברי חכמים שומע לקב"ה אשר צונו לשמע לחכמים ולקיים דבריהם ועל כך הזהירנו (וי"ז, י"א): "ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך - לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל". (מעבד מתוך "אביהם של ישראל על התורה")

חידות

1. למה שמשו שני ספרי התורה שהיו אצל המלך?
2. מהם האנשים הפטורים מהתיצבות למלחמה?
3. איזה עץ אסור לנטע בבית המקדש?
4. במה אסור למלך להרבות?
5. מה הענש של עדים זוממים?
6. מה הכוונה: ידו לא שפכו את הדם הזה?

בדיחה

הרגע הזה כשאתה חוזר הביתה וכלם ישנים ואתה נכנס בשקט ונועל את הדלת בשקט וצועד בשקט ומפיל כסא שעליו מגש אלומיניום ופסנתר...

נדולים צדיקים

רבי צדוק הכהן מלובלין

נולד בעיר קרייזבורג. אביו היה רב הקהלה הרב יעקב הכהן, מצאצאי השל"ה. התייתם מאביו בגיל שש, וגדל בבית דודו.

זמן רב סרב רבי צדוק לקבל על עצמו רבנות, על אף הצעות מרבות (בהם רבנות העיר לובלין), ורק לאחר הסתלקות רבה של לובלין בשנת ה'תרמ"ח, נענה להפצרותיהם של ראשי החסידים וקבל על עצמו את על ההנהגה.

רב חייו חי עני והתפרנס בדחק רב מחנות קטנה של בגדים משמשים שנהלה אשתו. אף לאחר שעלה על כס הרבנות, והחל לקבל משכורת מהקהלה, סרב רבי צדוק להשתמש בכסף לטובתו, והשקיע את כל כספו בקניית ספרים למען הקמת ספריה תורנית עיונית גדולה, אותה הקים בביתו. מספר כי **מדי יום ביומו לא היה טועם כלום עד שהיה מסיים מסכת** (ומקיים סעודת מצוה לכבוד ה"סיום")!

מספריו: צדקת הצדיק, פרי צדיק ועוד ספרים רבים.

נפטר בט' באלול ה'תר"ס. זכותו יגן עלינו.

בין הפותרים תערך הגרלה
אחת לחודש על כרטיס ספר
ע"ש 50 ש"ח

את התשובות יש לשלוח עד יום שלישי למייל ateretme@gmail.com
או להניח בתיבה המונגת בחצר בית הכנסת רחוב זכריה מדאר 31א' רחובות
לברורים 08-9397933